

TÜRKİYE MACROFUNGUSLARI İÇİN YENİ BİR CİNS: JAAPIA Bres.

Hakan ALLI* & Mustafa İŞİLOĞLU*

*Muğla Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, 48170 Muğla, Türkiye
ahakan@mu.edu.tr

A NEW GENUS FOR TURKISH MACROMYCETES FLORA: JAAPIA Bres.

Hakan ALLI* & Mustafa İŞİLOĞLU*

Özet

Bu çalışma 2002-2005 yılları arasında Aydın ilinden toplanan makrofungus örnekleri üzerinde yapılmıştır. Arazi ve laboratuvar çalışmaları sonucu *Jaapia sp.* Bres. cinsi teşhis edilerek ve tanımlanarak Türkiye Makrofungus florasına eklenmiştir.

Anahtar kelimeler: Macrofunguslar, Jaapia, Yeni kayıt, Türkiye

Abstract

Abstract. This study was conducted on specimens of macrofungi collected from Aydın Province between the years 2002 and 2005. As a result of field and laboratory studies, *Jaapia* is identified and described as a new genus and added to the macrofungi of Turkey.

Key words: Macrofungi, Jaapia, New record, Turkey

Giriş

Türkiye’de makrofunguslarla ilgili bu güne kadar değişik yörelerde yapılmış pek çok çalışma vardır (1). Araştırma alanında yapılan arazi çalışmaları sırasında yaşlı bir kestane ağacının kovuğunda morfolojik olarak diğer makrofunguslardan oldukça farklı bir mantar örneği tespit edilmiştir. Daha sonra yapılan laboratuvar ve literatür çalışmaları ile (2,3) bu örneğin *Jaapia* cinsi olduğu görülmüştür. Ülkemiz makrofungus florası konusunda günümüze kadar yapılan çalışmaların (1) taranması sonucu bu cinsin ülkemizde ilk defa kaydedildiği ortaya çıkmıştır.

Classis : Basidiomycetes

Familya : *Coniophoraceae*

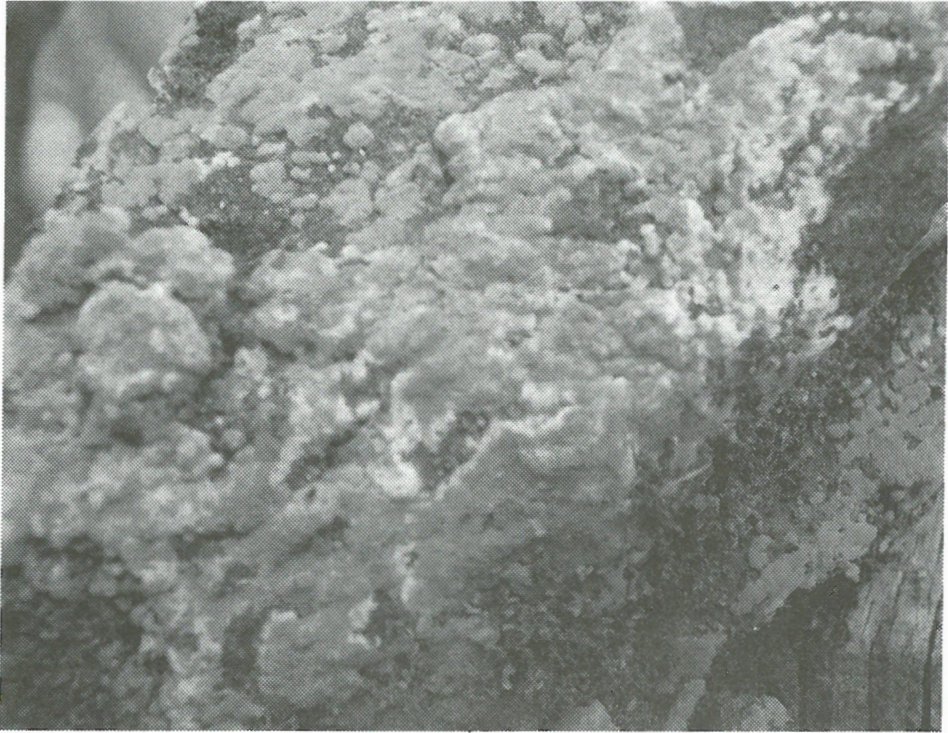
Genus : *Jaapia* Bres.

Bazidyokarp, yüzeyi tabaka şeklinde kaplamış ve substrata zayıfça bağlanmıştır. Görüntüsü bozulmuş mısır ununu andırır. Krem renginden okra rengine kadar değişir, kenarı yayılmıştır. Yoğun yumuşak pudramsı yapılıdır (Şekil 1). Sporlar 20-27,5 x 10-12 µm, fusiform şekilde, lateral apikuluslu, kalın duvarlı, açık yeşil renktedir. Su damlacıkları ya da granüllerle doludur (Şekil 2). Cinsin türlerinden olan *J. ochroleuca* (Bres.) Nannf. & Erikss ve *J. argillacea* Bres. 'nın konifer ve geniş yapraklı ağaçlar ile nehir kenarlarında su ile şişmiş ağaç kütükleri üzerinde yetiştiği belirtilmektedir (2,3). Yöremizde *Castanea sativa* Miller'ın gövdesi üzerindeki kovukta yetiştiği gözlenmiştir.

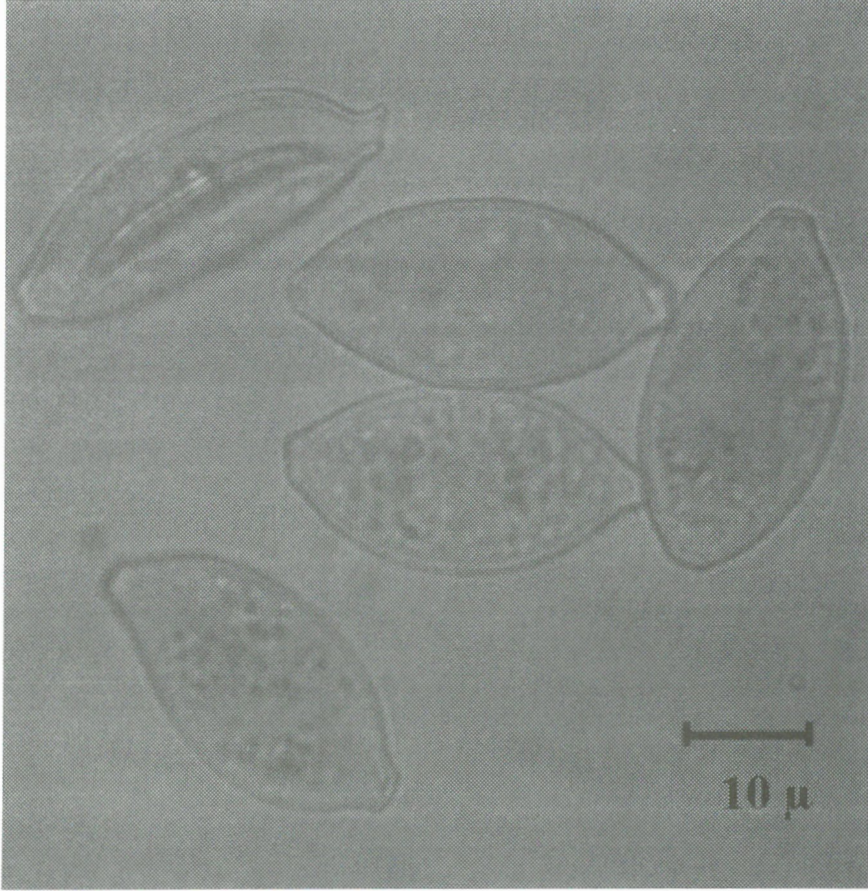
Aydın, Çine, İbrahim Kavağı Köyü, Çukurtez Mevkii, 813 m 19.04.2004 Allı 1815. Makrofungus örneği Muğla Üniversitesi Fungaryumunda saklanmaktadır.

Bu çalışma TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir

Yapısı nedeniyle yenmez özelliktedir (2). Bu cinsin mikroskobik özellikleri çok belirgindir. Fusiform, kalın duvarlı, siyanofilik sporları, bunun yanında genellikle kalın duvarlı fakat uca doğru ince duvarlı olan eğri sistedler karakteristiktir.

Şekil 1: Bazidyokarp

Şekil 2: Sporlar

Jaapia cinsi literatüre göre *J. ochroleuca* (Bres.) Nannf & Erikss (2) ve *J. argillacea* Bres (3) olmak üzere 2 türle temsil edilmektedir. Bu tür mevcut 2 türle karşılaştırıldığı zaman ;

1. *J. ochroleuca*' dan, daha büyük sporları (*Jaapia* sp: 20-27.5 x 10-12 µ, *J. ochroleuca*: 10-19 x 4.5-7 µ),
 2. *J. ochroleuca*' nın morfolojik olarak krem, sarımsı kahverengi veya açık yeşilimsi kahverengi rengine karşılık tarçın kahverengisi renginde oluşu ile,
 3. *J. argillacea*' nın beyazımsı veya kil renginde oluşu ile,
 4. *J. argillacea*' daha dar sporlu (*J. argillacea*: 16-25 x 5-7 µ) oluşu ile ayırt edilir.
- Mantar örneğinin her iki türden de bu özellikleri ile farklı olması nedeniyle bu türün yeni bir *Jaapia* türü olduğu düşünülmektedir.

TEŞEKKÜR

Tübitak tarafından TBAG-Ç. SEK/15 (102T106)' nolu proje kapsamında desteklenen bu projeye katkılarından dolayı TÜBİTAK'a teşekkür ederiz.

KAYNAKÇA

- [1] Sesli, E., Denchev, C.M., “*Checklist of the Myxomycetes and Macromycetes in Turkey*”, *Mycologia Balcanica* 2 (2005), 119-160.
- [2] Breitenbach, J. and Kränzlin, F., “*Fungi of Switzerland. Volume 2., Nongilled Fungi*”, Verlag Mykologia, Switzerland, (1986)1- 412.
- [3] Ellis, M.B. and Ellis, J.P., “*Fungi Without Gills (Hymenomycetes and Gasteromycetes)*”, Chapman and Hill, London, (1990),1-329.